

“וקדשתו, כי את לחם אלוֹקֶיךָ הוא מקריב...” (ויקרא כ"א ח')

“And you shall sanctify him (the Kohen), for he offers up the bread of your G-d...”

The Torah commands us to attribute an elevated status to the descendents of Aharon Hakohen – the Kohanim, treating them with the status of sanctified objects. Treating them inappropriately is considered a form of Meilah – sacrilege, as they are the elite servants of Hashem¹. The Chinuch explains that by honoring the king’s ministers one has in essence given honor to the king himself, since their honor is only an extension of the king’s. Similarly, when giving honor to Hashem’s ministers it is in essence honoring Hashem himself².

The Gemara in Nedarim (ס"ב) states: וליטול מנה יפה, ולברך ראשון, ולפתח ראשון, ולכל דבר שבקדושה, לפתוח ראשון, ולברך ראשון, וליתול מנה יפה – “וקדשתו” (1) to “open” first, (2) to say the blessings first, and (3) to take the superior portion first.” The Rishonim explain these three items as follows: To “open” first, according to the Ran, means that the first Aliyah of Krias Hatorah must be given to a Kohen. According to the Rosh, it refers to the right of the Kohen to be the first speaker at any event of several speakers³. The second item is that a Kohen has the right to lead the Zimun during Birchas Hamazon. The third right of the Kohanim, is to receive the first choice of anything that is being divided. For example, if a tray of food is brought to a table, the Kohen should receive first choice, and only afterwards should the tray be passed around. We will discuss the details of each of these rights below.

D’oraysah or D’rabanan: The Rambam and the Chinuch, as well as other Rishonim, count this Mitzva as one of the 613 Mitzvos D’oraysah⁴. The Acharonim question this opinion, since not always is a Kohen accorded this right. For example, if the Kohen is unlearned and is in the presence of a Talmid Chochom, (with the exception of Krias Hatorah) the Talmid Chochom is given the rights over the Kohen⁵. Furthermore, the Maharik paskens, that if a community has the Minhag on Shabbos B’reishis to sell the first Aliyah to the highest bidder, if the winner is not a Kohen, the Kohen must step out of Shul and allow the winner to take the first Aliyah⁶. This would seemingly point to the fact that the honor of a Kohen does not have the status of a D’oraysah, and can thereby be waylaid by the Minhag of the Tzibbur or the honor of a Talmid Chochom.

The Emek Bracha explains, that in truth the Kohen has first rights Midoraysah. However, a Tzibbur of ten people is joined with the presence of the Shechina. Hence, the honor of the Tzibbur by upholding its customs, is also the honor of the Shechina that is present amongst them. Similarly, the honor of the Torah and a Talmid Chochom is also an extension of the honor of Hashem. The commandment to favor a Kohen is not to preclude or diminish the honor of Hashem. For this reason, in these cases preference is diverted from the Kohen in deference of the Shechina⁷. Tosfos states that this Mitzva is only Midrabanan⁸, and the Passuk is an אסמכתא (a mnemonic device used by Chazal; see notes⁹).

Kohanim Nowadays: In the above Passuk, the reason for honoring the Kohen is since “he offers up the bread of Hashem”. In other words, since the Kohanim are the ones chosen to bring the Korbanos, they are given superior status. Based on this, some Rishonim say that nowadays, when there are no Korbanos being brought, this Halacha no longer applies¹⁰. Another issue is raised by the Magen Avraham. Kohanim nowadays no longer possess documents of their recorded lineage. The only basis by which they may be considered true Kohanim, is the fact they have been acting as such uninterruptedly until now,

¹ רמ"א או"ח ס' קכ"ח מ"ה.

² חינוך מצוה רס"ט, "כי מכבוד האדון לכבוד משרתיו, ובכל עת כבדינו הכהנים מזכור ונקבע במחשבתנו כבודו ב"ה וגדלו וכו'".

³ ר"ן בנדרים שם, פי' הרא"ש שם, וע' רש"י גיטין נ"ט ע"ב שפי' כהרא"ש, ובמו"ק כ"ח ע"ב פי' כהר"ן. וב' הפי' הובאו במ"ב ס' קס"ז.

⁴ רמב"ם סה"מ עשה ל"ב, הל' כלי המקדש פי"ד ה"ב, חינוך שם, וכן הובא בסמ"ג.

⁵ ע' הוריות י"ג, "אימתי, בזמן שכולם שוים אבל אם היה כהן גדול ע"ה וממזר ת"ח, ממזר ת"ח קודם לכ"ה ע"ה", וע' ס' קס"ז במ"א סקל"ג ומ"ב סק"ע, ובס' ר"א סק"י. ובש"ך יו"ד ס' רמ"א סק"ד הביא מס' באר שבע על הוריות שם, שאפילו אינו ע"ה ממש, כל השישראל גדול ממנו בחכמה אין מצות וקדשתו להקדים לכהן.

⁶ ומ"מ מעליותא הוא להקדימו אם אינו ע"ה ממש, וכמעשה דר' פרידא במגילה כ"ח, ע"ש.

⁷ שו"ת מהרי"ק כלל ט', והובא בב"י או"ח ס' קל"ה ובמ"א שם סק"י. וע"ש דנחלקו אם צריך הכהן לצאת קודם שיקראו לישראל או לא.

⁸ עמק ברכה עמ' מ"ד ענין קדושת כהן ולוי.

⁹ תוס' חולין פי"ד ד"ה וחיובו. וע' בריב"ש ס' צ"ד דהוה דאורייתא, וכפ' המ"א בס' ר"א סק"ד ובמ"ב סק"י, ג, וע' פמ"ג ס' קל"ה סק"א במשב"ז, ובא"א שם סק"ז. ודעת הרא"ש אינו ברור, דבגיטין שם כתב דהוה דאורייתא ובחולין כתב דהוה אסמכתא וכדברי התוס'.

¹⁰ סתמתי כפי' הרמב"ם בהקדמתו לפיה"מ דהוה כמו סימן לזכור תקנת חז"ל ולא היה זה כוונת התורה בכלל, וכ"כ הכוזרי מ"ג ע"ג, והמב"י ט בקרית ספר בהקדמה פ"א, אולם הריטב"א ב"ה ט"ז ע"א חולק בתקיפות על דעה זו, וכתב שזו דעת מינות, והפי' הנכון לדעתו הוא שרמז התורה שיש ענין כזה והשאירו לחכמים לתקנו מדבריהם, והוה ענין רמז בתורה לדברי חז"ל שהתורה העיר שכן ראוי לעשות, ע"ש ובמהר"ל באר הגולה באר א'.

¹¹ ע' בהגהת מרדכי על מס' גיטין (ע' ט"ז סקל"ט) שהביא מעשה בכהן שיצק מים על ידיו של ר"ת והקשה תלמידו הא אסור להשתמש בכהן והשיבו ר"ת "בגדיהם עליהם קדושה עליהם ואי לא לא" ואין להם קדושה בזמה"ז, וע' בערוה"ש ס"ס קכ"ח מש"כ בזה באריכות, ובמקור חיים ס"ס קכ"ח כתב שאחרי החרבן נוהגים כבוד לכהנים רק לפנים משורת הדין, אבל עיקר ההלכה כר"ת, ע"ש. אולם בריב"ש ס' צ"ד ובמ"ב ס' קכ"ח ס' קע"ד כתבו דאין עבודה בקדושתם הם עומדים.

and therefore have a Chazaka (assumed status) of being Kohanim. This, he says, may be the reason we are not so scrupulous in honoring the Kohanim nowadays¹¹. The Maharshal goes further to say that because of the tribulations of the extended exile; even the Chazaka of Kohanim is questionable¹². Others say that a Kohen must return the money he receives from Pidyon Haben, due to his questionable status¹³. The Chazon Ish points out that according to this reasoning, Kohanim should not be permitted to recite the Bracha for Birchas Kohanim, since they are of questionable status. They conclude that Kohanim nowadays are not of questionable status, but can only rely on their Chazaka as proof of their status¹⁴.

There are several practical differences whether a Kohen is a Kohen Meyuchas (one with recorded lineage) or a Kohen Chazaka (only of assumed status). According to many Acharonim, Terumah (the Kohen's portion of produce) and Challah (the Kohen's portion of kneaded dough), may only be given to a Kohen whose status is certain¹⁵. Furthermore, the Chazon Ish explains that nowadays (according to the Rama, see below), a person is only believed to assert himself as a Kohen, to recite Birchas Kohanim and perform other priestly functions, if he does not stand to gain from this monetarily¹⁶. Hence, were we to give our Kohanim from the priestly gifts of Terumah and Challah, we would then be unable to believe anyone who declares himself a Kohen. For this reason we do not give our Kohanim Terumah¹⁷. Other Acharonim disagree, and say that Terumah and Challah even nowadays should be given to Kohanim¹⁸. The Minhag is not to give Matanos Kehuna nowadays, but for all other functions, they are treated as Kohanim of definitive status.

A person who comes to a city and declares himself a Kohen, according to the Shulchan Aruch, is not believed and may not recite Birchas Kohanim or receive the first Aliyah. The Rama argues that he is believed for all Dinim. This is the prevalent Minhag¹⁹. Some Acharonim stipulate, that a Kohen is only believed if he is coming from a known place where others can verify his status. If he is coming from a country or place where no one can verify or contradict his status, he is not believed²⁰. This may practically apply to Jews who come from Russia and other places where they were not permitted to keep the Torah.

First Aliyah: As we have mentioned, one of the rights accorded to Kohanim, is receiving the first Aliyah of Krias Hatorah. Although for other privileges a Kohen may waive his rights, he may not give away the first Aliyah to a non-Kohen. Chazal instituted that a Kohen should always read first, followed by a Levi, to keep a set order to the Aliyos and prevent quarrels²¹. If the Kohen is in the middle of Davening at the beginning of Krias Hatorah and cannot interrupt, a non-Kohen should be called up rather than keeping the congregation waiting²².

Zimun: A Kohen should be offered to lead the Zimun by Bentching. If the Kohen does not wish to lead the Zimun, he may defer the honor to someone else. If a non-Kohen is leading, it is not sufficient for him to simply say, "ברשות כהנים – with the permission of the Kohanim", without actually obtaining their permission²³. If a Talmid Chochom is present at the meal along with an unlearned Kohen, one is required to bypass the Kohen and give the honor of leading to the Talmid Chochom. The scholar may defer the honor to the Kohen, if he so wishes²⁴. According to the Shulchan Aruch, one should never refuse the offer to lead the Zimun as this can cause one's life to be shortened "ח. The Acharonim say that nowadays that everyone Bentches on their own and doesn't just hear it from the leader, this dictum does not apply. Even so, one should not refuse without a reasonable reason to do so²⁵.

¹¹ מג"א ס' ר"א ס"ב. וע' בריב"ש שם, ובשו"ת מהרשד"ם אה"ע ס' רל"ה דאין לכהנים שלנו כתב יחוס ואין להם אלא חזקה, וכ"כ הרמב"ם הל' איסור"ב פ"כ ה"א.
¹² יש"ש ב"ק פ"ה ס' ל"ה, "ובעונותינו מרוב אריכות הגלות וגזירות וגירושים נתבלבלו, והלואי שלא נתבלבל זרע קודש בחול, אבל זרע כהנים ולוים קרוב לודאי שנתבלבלו וכו'", ע"ש. וע' בבית אפרים או"ח ס"ו שכתב דבא"ל לא נתבלבלו אבל שאר ארצות ודאי יש לחוש שנתבלבלו. ושו"ת מנח"י ח"ח ס' א כתב דדעת הגר"א דגם כהני ירדן הוה כהני חזקה, ע"ש.
¹³ שאילת יעב"ץ ח"א ס' קל"ה, וכן בסידור יעב"ץ הל' פדיון הבן אות כ"ד, וע' דברי חמודות בכורות דף ה' אות ט'. וכן הובא ביש"ש קידושין פ"א, ובחזו"א שביעית ס"ה סק"י דכהנים נוהגים להחזיר דמי הפדיון משום ספק גזל. וע"ע שו"ת מהרי"ט ס' קמ"ח וקמ"ט, שו"ת דברי יואל אה"ע ס' ק"ח, ושבט הלוי יו"ד ס"ס קע"ג. והרבה אחרונים צווחו ככרוכיא להוציא ספק על יחוס הכהנים, ע' באה"ט ס' קכ"ח דחלילה לומר כן וכן בערוה"ש שם. וע' שו"ת חת"ס יו"ד ס' רצ"א ובשו"ת חתן סופר ס' כ"ה דאין חוששין לדברי היעב"ץ וכ"כ הערוה"ש ביו"ד ס' ש"ה אות נ"ה ובשו"ת דברי חיים יו"ד ח"ב ס' ק"ו. ובתולדות קול אר"י אות ל"ט כתב שהיה משתמש במעות אלו לקנות תשמישי קדושה, דאין מעות כשירים כמו זה. וע"ע בשד"ח מע' ל' אות צ"ב.
¹⁴ חזו"א שביעית ס"ה סק"י"ב.
¹⁵ ש"ך יו"ד ס' שכ"ב, מג"א או"ח תנ"ז בשם המהרי"ל וכן במהרש"ל, וע' בפמ"ג ס' תנ"ז ובמ"ב סק"כ"ב. וע' בביאור הגר"א שם שתמה למה לא סמכין אחזקה לענין תרומה דרבנן.
¹⁶ ע' אה"ע ס"ג ברמ"א.
¹⁷ ע"ש. וע' ברדב"ז ח"א ס' תשל"א דכיון דהאידיא כלונו טמאים אין נותנין לכהן שום תרומה שמא יבוא לידי קלקול, אולם ברמ"א בס' תנ"ז הביא די"א דיכול ליתן לכהן קטן שלא ראה קרי או לגדול שטבל.
¹⁸ מהרי"ט ח"א ס' פ"ה וס' קמ"ט, וצריך ליתן להם כ"מ שיכולין ליהנות מהסקתו כגון שמן, ובשאר דברים שאינם ראויים להסקה אין צריך ליתן כיון דאסוחי אסחי דעתי' מיני' כיון דהוה טמאה ואינה ראויה לשום הנאה, וע' שו"ת חוט שני' ס' י"ז ג"כ כתב להוכיח כן ע"ש, וע' בשו"ת שבות יעקב ח"א ס' צ"ג שדוחה דבריו ומקיים שיטת המהרשד"ם באה"ע ס' רל"ה דבכהני דידן אין להחמיר לענין שבו' וחלוצה, וכע"ז כתב המב"ט ח"א ס' רי"ט, וע' פתחי תשובה יו"ד ס' שכל"ב שהביא עוד אחרונים שדנו בענין זה.
¹⁹ שו"ע ורמ"א אה"ע ס"ג ס"א וע' חלק"מ ס"ק ב' ובבי"ש שם ובמג"א או"ח ריש ס' קכ"ח אם גם לענין נשיאת כפים (שיש איסור זרים) ג"כ אמר'י הכי, וע' מש"כ בה דה בעצי ארזים סק"ב, ובשיעויות יעקב סק"א (מובא בבאה"ט) כתב דרך בזמן המקדש יש איסור זר בנשי"כ, וכתב הבאה"ט דעיקר כהרמ"א וכן המנהג.
²⁰ שו"ת מהרי"ט ח"א ס' קמ"ט.
²¹ דלא לית לית לאנצווי, מתני' גיטין נ"ט ע"א שתיקנו כן מפני דרכי שלום, וע' בשו"ע ס' קל"ה ס"ג וד', ובשעה"צ שם סק"י"ב מסתפק אם ה"ה בבית או רק בביהכ"נ, ע"ש.
²² שו"ת הרשב"א ח"א ס' קט"ו.
²³ מג"א ס' קס"ז סק"ל"ג ובמ"ב סק"ע"ה.
²⁴ מג"א שם ומ"ב סק"ע דמבזה בזה את התורה, ובס' ר"א סק"י"ב ג"כ כתב כע"ז, אבל יכול ליתן רשות כיון שאינו מברך בלי רשות ת"ח.
²⁵ שו"ע או"ח ר"א ס"ג, ובשעה"צ מסתפק אם גם בזה"ז הדין כן, מיהו בא"א בוטשאטש ודע"ת פשיטא דבזה"ז אינו. ומ"מ לא גרע מסתם ברכה ע' מ"ב סק"ט"ז.

First Choice: Another privilege of the Kohanim is receiving the first choice of portions. If one has guests who are Kohanim or is attending a Simcha and has Kohanim on his table, he must first offer a Kohen to take first. The same applies when cutting up the Challah, one must give the first piece to a Kohen. If more than one Kohen is present, he does not have to give first to all the Kohanim present. It suffices to offer first choice to one Kohen, since this is enough to distinguish the tribe of Kohanim from others²⁶. Here also a Kohen may waive this right. This Halacha only applies when the non-Kohen is not going to have any monetary loss by giving the Kohen first choice. If for example, a Kohen and a non-Kohen are splitting a partnership, and by allowing the Kohen to choose first he stands to lose, he is not required to give the Kohen first choice²⁷. Possibly included in this Din, is allowing a Kohen to go ahead when standing in line in a bank or store.

Using a Kohen: The Rama (n"o ק"ח) paskens that it is considered sacrilegious (מעילה) to ask a Kohen to perform any tasks for a non-Kohen. Even nowadays when Kohanim no longer serve in the Beis Hamikdash, they remain in this sacred state. If the Kohen is "Mochel" (forgoes) on this, according to some Poskim, he may do any task asked of him. Other Poskim say, that only if he stands to gain (monetarily or otherwise) from this is it permitted. Otherwise, if he is not receiving anything in return, he may not do these tasks, even if he doesn't mind. The Mishna Berura says that preferably one should be stringent and follow the stricter view of these Poskim. If the task is demeaning in nature, he should not do it even if he is Mochel²⁸. Many Acharonim stipulate that this stringency is only if one asks the Kohen to do something. If the Kohen voluntarily performs a task for a non-Kohen, one may be more lenient²⁹. A Kohen may accept a position as a nurse, even if this requires performing certain demeaning tasks. R' Shlomo Zalman Aurbach זצ"ל paskens, that even though he is permitted to accept such a position, it is preferable that a Kohen should choose a different means of employment³⁰.

Although some Poskim permit one Kohen to perform tasks for another Kohen, the K'sav Sofer states that even for another Kohen he should not do work³¹. A Kohen that is a minor (below 13) and a Kohen that is a Baal Mum (has a blemish that disqualifies him from serving in the Beis Hamikdash), according to some Poskim, are not included in this Mitzva of וקדשתו, since they do not do the Avodah. Others argue that they are included³². A Kohen that does not keep the Mitzvos, according to the Pri Megadim, is included in this Mitzva, since he is fit to perform the Avodah. All agree that if the Kohen is violating the Mitzvos of Kehuna (e.g. he is married to a divorcee) that it is forbidden to honor him³³.

The Gemara in Pesachim (ט"מ) states that an unlearned person should not marry a Bas Kohen. Some Acharonim explain that since it is nearly impossible that he won't ask his wife to do things for him, he will end up transgressing this Mitzva of וקדשתו. This would imply that וקדשתו applies to a Bas Kohen as well, even though she is not fit to do the Avodah. The Poskim explain this Gemara in other ways, and do not cite this opinion that requires honoring the daughters of Kohanim as well³⁴.

Leviyim: Although the above Passuk is referring exclusively to Kohanim, we find several instances where Leviyim (who also served in the Beis Hamikdash) are given precedence to a regular Yisrael. The Mishna in Horayos (ג") states that a Levi is given Tzedaka before a Yisrael. The Tur paskens that a Levi does not take precedence over a Yisrael in leading the Zimun, whereas the Bach argues that a Levi does take precedence³⁵. Some Acharonim say that even though he may not have a Halachic precedence, one who gives this honor to the Levi is rewarded with longevity³⁶. If no Kohen is present during Krias Hatorah, there is a Machlokes Rishonim whether a Levi should specifically not be given this Aliyah, or if it doesn't matter and either a Levi or a Yisrael may be called up³⁷.

גוט שבת,
מאיר הלוי הלמן
פעיה"ק תובב"א

²⁶ שו"ת בצל החכמה ח"ה ס"ו.
²⁷ תוס' גיטין נ"ט ע"ב ד"ה וליטול, כיון דהנותן עינו בחלק יפה אינו רואה סימן ברכה לעולם (פסחים נ'). וכ"כ הרא"ש שם ס' כ', והובא במ"ב ס' ר"א סק"ג. אמנם בתוס' מו"ק כ"ח ע"ב ד"ה וליטול כתב להיפך דכיון דזהו דינו אינו בכלל "הנותן עינו", ע"ש.
²⁸ מ"ב ס' ק"ח ס"ק קע"ה.
²⁹ מקור חיים שם, א"א בוטשאטש שם, כה"ח שם ס"ק רפ"ב. ואפילו אם בליבו אינו מוחל כתב הא"א דהוה דברים שבלב, ע"ש.
³⁰ נשמת אברהם ס' ק"ח בשם הגרש"א זצ"ל.
³¹ בשו"ת כתב סופר ס' ט"ו וכן בשו"ת שבת סופר ס' ל"ג כתבו להחמיר גם בכהן לכהן, ובערוה"ש ס"ו ק"ח הניח בצ"ע. אולם בבאי"ה שם ד"ה אסור, ובכה"ח ס' רפ"ג נטו להקל. וע' מנח"ח שם דבזה"ז הוה ס"ס דשמא הוא אינו כהן ושמא חבירו אינו כהן, ע"ש ובבאה"ט סק"ח.
³² בע"מ: בתוס' מנחות ק"ט ובחינוך רס"ט משמע דהוה בכלל, אולם במנח"ח שם ובערוה"ש ס' ק"ח ס' ע"ב הביא י"א דאינו בכלל וקדשתו וכתב דכן עיקר. והעירוני דצ"ע לפ"ז איך נותנין לבע"מ עלי' ראשונה, וצ"ע. קטן: ע' מג"א ס' רפ"ב סק"ו, וע' הגהות רע"א שם ובפמ"ג משב"ז סק"ח, ושו"ת מנח"י ח"ב ס"מ.
³³ המנח"ח כתב דבעל עבירה מותר להשתמש, ובפמ"ג בפתחה לנשי"כ מסתפק. וע' שו"ת מהר"ם שיק ושו"ת דעת סופר ח"א ס' ט"ו דכשר לעבודה והוה בכלל וקדשתו, אולם באיסורי כהונה אינו ככהן לכל דבר וכמבואר בשו"ע ס' ק"ח ס"מ.
³⁴ בשיירי כנה"ג או"ח ס' ק"ח הגה' ב"י אות ל"א, עמש"כ הרמ"א דמשתמש בכהן מעל, כתב ומטעם זה רבים מע"ה נזהרים מלישא כהנת, וכמ"ש חז"ל וכו'. אולם הראשונים שם לא הזכיר פירוש זו, רק שאינו רוצה שיתדבק בזרעו ולא משום השתמשות, וצ"ע לדינא.
³⁵ הטור ס' ר"א בשם מהר"ם מרטנברג כתב שאין ללוי דין קדימה בבהמ"ז והב"ח חולק וס"ל דקודם, והביא רא"י מלשון הפיוט "נודה לשמך בתוך אמוני וכו'" שאומרים "ברשות כהנים והלויים", וע' מ"א שג"כ מסיק דלוי קודם. וע' עמק ברכה עמ"ד שכתב דאין רא"י מצדקה ששם הוא גזיה"כ, ואין ללוי שום דין קדימה, ע"ש.
³⁶ שו"ע הרב, וע' מ"ב ס' קס"ז סקע"א.
³⁷ גרסי' בגיטין נ"ט ע"ב, אמר אב"י נקטינן, אין שם לוי נתפרדה החבילה, ופירש"י ב' פירושים, א' שאין הלוי עולה כלל ב' שאין דין קדימה לשום אחד. וכתב הב"ח ס' קל"ה דרסי' טעמא דפי' א' שאר אב"י יעלה כלל, משום שלא יעלו לכהונה, ע"ש ובב"י. והרמ"א ס"ו פסק שלי יוכל לעלות במקום כהן, וגם המחבר מודה בזה, ע' ביאור הגר"א. וע' במו"ק שם שכתב דע"פ קבלה לוי נכגד גבורה, ואין להתחיל בגבורה, וכן בכה"ח מחמיר.